

Latweesche Awises.

48. *gaddagahjums.*

No. 3.

Treschdeenanā, tannī 15. (27.) Januāri.

1869.

Vatveesku twises libis ar saweem peelikumineem malka **1 rubli** fudr. par gaddu. Kas us sawu wahrdu apstellebs 24 eksemplaruse, wehl weenu dahuis flabi parwelti. **Za-apstelle:** *Talgawa* Latv. apstolu nammä pee **Ivanischewski**; — **Rihgå** vee **Daniel Minus**, teateri un wehwera eelas ihuri, vee fw. **Jahns** basnjas jaunaka mabgitaja **Mueller** un vee **Dr. Buchholz**, leelä Alekander-eelä Nr. 18. — **Wissi** mahgitati, slobmisteri, pagastu valditati, fribjewri un zitti tautas draugi teel lubgti, lai laffitajeeem apgabda to apstellechanu. — Medaktora addresse irr: "P a i o r B i e r h u s s , S c h l o c k p r . R i g a ."

Rahditajs: Pehrnajs gads. Baldibas pāvechte. Dašchadas finnas. Swarīga ūlīju meſchana. Winnesti. Wiſjaunatābs finnas. Atvildas. Sluddinoſchanas.

Behnajs gads.

3

(Beigumis.)

Zauru vehrno gaddu arween' tifka dohmahts, ka karsch
iszelfees par wiffu leelu Eiropu, un la Frantschi un
Bruhschi pirmee buhfschoht eefahlt lautees. Laj nu gan
Spanija zaur dumpi ta wezza waldiba tifka apgahsta;
laj gan Turki zauru gaddu meesneeka darbu strahdaja
pee nabaga Kandiöfcheem; laj gan fchee paechi Turkis
ar Greekem fakohdahs; laj Frantschi un Austrischee
zauru gaddu pret Bruhscheem gressa sohbus un is-
dsichts Hannoveres alkajs kehnisch wissadä wihsé leel-
waldneekus Bruhscheem gribbeja usdsicht us kaklu: — tak
teem Eiropas leelwaldneekem sohbins palikla makstis, un
zik faprohtam, tas ta irr notizis. 1) zaur to, ka Bimark
jo gudri sinnaja isturretes pret Franscheem,
2) zaur to, ka Kreewu Keisars, muhsu augstais sem-
mes tehws. Aleksanders II. ar jawu wezzo mahtes brahli,
Bruhschu kehninu Wilhelm arween' turrejahs us weenu
rohku un 3) zaur to, ka Enlandeefchi Napoleönam
arii pret Bruhscheem negribbeja eet palibqå.

Kreeuwuwalsti pehrn d'selszefli irr buhweti ar wissu spchku, jo tas nu skaidri irr atsichts, ka d'selszefli tapat derr kare ka meera laikos. Kare saldatus par d'selszefli jo ahtri warr aifwest, kur waijadfigi, meerā sem-kohvibai un fabrikkeem tas irr par ne-ussfwerxamu lab-bumu, kad semmes-auglus un prezzes jo ahtri un lehti warr aifdfiht tur, kur wairahl makfa, un ka katrs zilwels ahtri un lehti warr braukt, kur gribb. Geksch daschahm gubernijahm fahkuschti ruhptees par f'ko hlahm, arri wissur dohmajuschi us to, kahdā wihsē grunteekeemi naudujo lehti warretu gahdaht pee semkohpibas pahrlabbofchanas. Kreeuwuwalsts papihrnaua pehrn irr zehluzees aug-stakā wehrtibā un labba teesa selta irr eewesta no Londones. Turkestanē muhsu Keisara walibya irr stiiprinata, un Bulkhari laikam nu ar Kreeweem fahks fadsihwoht meerā. Tanni meera un andeles norunnā jeb kontraktā, kas ar Bulhares emitu irr salihkta, wisseem Kreeuwuwalsts

pawalstneekem us preefchu irr atwelehts, ka drihkst an-
deleht un reisoht par wissu Buharu un par Buharas
rohbeschahm. Par wissu prezzi, ko no Kreewsemmes
eeweddihis Buhara, us preefchu tik $2\frac{1}{2}\%$ zolles ja-
makfa, kamehr Buharas waldiba lihds schim no Kreewu
prezzehm nehmufe 10% , un Muhamedanu (Turku) tizi-
bas laudihm ween tik bij atwelehts prezzi eewest par $2\frac{1}{2}\%$
zolles no preschu wehrtibas. Emirs irr apnehmees
gahdahrt par to, ka Kreewuwalsts kaufmanni tur warrehs
staigaht drohschi un bei breetmahm. — Ka laj kareawed-
deji us preefchu sawâ starpâ strahdatu jo zilwezigi, us to
Pehterburgâ bij leela leelwaldneeku konferenze, kas no-
spreeda, ka wissi atmennitschoht tahs masas sprahgstamas
lohdes, ko ar flinti ware schaut, un tik ween pature-
schoht bruhkê tahs sprahgstamas bumbas, ko isschauj is
leelgabbaleem. — Muhsu augstam Krohnamatineekam Deevs
Kungs to laulibu irr apfwehitijs ar pirmdsimmuschu deh-
lu; muhsu semmes tehwa un mahtes dahrga dsihwiba tah-
fes zellös no ta Kunga rohkahm tikkâ apfargata, un Kei-
sora dehls Aleksejs pee Dahnn krajeem ifglahbts no juh-
ras breetmahm.

Sweedri un **Dahni** zaur to jo stipri sahks sawee-notees, ka wiineem frohnantineels prez Zahs ar scho kehnina meitu. Arri **Sweedri** stiprahk sahks buhweht dsellus un **Dahnusemmie** zaur eel'schjuhrs telegrafu teek la jaecta ar Kreemusemmi un Galandi.

Gelandē tee wezzis kas partijas ministeri jautu gaddu zif spehdami tam prettiturrejus chees, ka Irlandēta Anglikanu basniza nepasaude sawas leelakas teltes, kas winnai tur irr par Neemeru-katolu un Presbiteriānu basnizahm, un ka semnekleem dīshwe netaptu atweeglinata. Bet us wezza gadda gallu tai wezziskai partijai bij ja-atkahpjahs no waldibas, un fehninene to waldishanu ustizzeja tahs brihwiskas partijas wihereem, kas gribb pahrlabboht Irlandes basnizas buhshanu un semneku likkumus. Abiffinijā Gelandes armija nopolnija seelu gohdu, to warmaku Teödoru uswinnedama un sawus apzeetinatus pawalstneekus tur atswabbinadama Feheefchi us gadda gallu no saweem pohsta un dumpja darbeem kā aplkūffa, bet nebuht wehl nau isbeldeti. Australijas kolonijās Neu-Seeland fallā Gelan-

deescheem karsh ar dumpigeem Maöri laudihm, kas En-
landeescheem turrahs pretti libds nahwei.

Franzschu keisarim Napoleönam us sawas dsihwibas walkaru arween' wairahk behdu zekahs no pascha pa-
walstneekem, un pehrn tee karstee Franzmanni, par brih-
wibas apspeefchanu apskaitusches, wissadā wihsē parah-
dija, ka sawa taggadeja waldiba winneem gauschi reebigi.
Zitti no wezza Napoleöna wezzem, ustizzameem sullai-
neem, kas kohpā ar sawu keisari nosirmuschi, atkal aiss-
gahja Deewa preekschā, un tanni jaunajā augumā ne-
kahdi gudri wihsri nerohnahs, kas gribbetu eet kahpoh Napo-
leönam; tas jaunais augums winnam irr pretti, un us
keisara pussi tik tee Neemera-katolu preesteri un tee wezzee
saldati stahw. Bet us teem preestereem winnam tadehk
arri nau leelas valauschanahs, ka tee tuhdal atkal no winna
atkriftihs, libds ka keisarim kahdu reis atkal buhtu ja-eet
us Italijs kehnina pussi. Skohlu-ministeris Durij gan
pehrn wehl to skohlas buhschanu Franzijā gribbeja west
us preekschu, bet tee muhki tur winnam atkal stipri stah-
weja prettim.

Us **Spaniju** wissi brihwibas draugi pehrn gan skatti-
johs ar preeku, kad pebz Isabellas isdsibchanas, wissi
tur weenā prahā nehmahs stiprinaht brihwibū un gaismu.
Bet us wezza gadda gallu atkal tik ar behdahn ween' us
Spaniju warrejahm luhkoht, jo rahdahs, ka tee brihw-
laistee Spaneeschi wehl nemahk walditees un nu kohschahs
paschi sawā starpā, ta ka mums gandrihs jabihstahs, ka
schogad tur lahga ne-ees. Buhtu gan bijis labbi, ja
Spanija un Portugale tuhliht buhtu saweenojuſches
weenā walsti. Bet:

Portugaleeschi no Spanijas neneeka negribb ſin-
nacht, laj winneem pehrn gan buhtu bijis ja-afsihst, ka
Portugale weena patte tak ilgi newarrehs paſlahweht sawā
taggadejā buhschanā. Portugaleeschi leekahs leeli fungi
ar mutti, bet kulle winneem tukscha, un tomehr leela
mutte nelur negeld naudas makkam weetā.

Italijsai truhfst riktigu stuhrmannu, kas to walsti
finnatu ifstuhreht zauri zaur Napoleöna un pahwesta leel-
gabbaleem un lahsteem, zaur dumpja un nabadsibas fellu-
meem. Wissi gribb waldirh, neweens negribb klausih;
wissi brebz par waldirh, neweens negribb makfaht no-
dohschanas. Tee tautas-weetneeki kohschahs sawā starpā
un ſpihle tohs ministerus, un ſchee atkal nefinn, ka wissus
klusinaht. Pats kehninch labpraht labbi padihwo, un
to wihsru labpraht ne-usluhko, kas warbuht weenigajs to
Italijs finnatu stuhrreht, pr. to wezzu dſelsbaronu Rikka-
jali, kas riktigi wihsri ka dſelse, bet ko kehninch talaħ
negribb nemt par ministeri, ka wihsch nau lunkains, un
ka wihsch paſham kehninan weenumeht pateefbu ſakka
azzis. Pahwests Rohmā, Napoleönü un Franzschus
fwehtidams, fataifahs us leelu konziliju jeb bislapu fa-
pulzeſchanohs, ko Rohmā gribb noturreht ſchi jaunaja
gadda gallā. —

Wahzemme ir pehrn wehl nau nahkuje appalsch
weenu zeppuri; jo Baiereefchi im Wirtembergee-
ſchi, no Austrijas un Franzijas ſlubbinati, Bruhſim
arween' wehl pretti. Masas Badenes waldiba ſirſnigi
turrahs kohpā ar Seemel-Wahzemmi, un zaur to ta Baiere
un ta Wirtemberga teek aiskawetas, ka Bruhſim tik pahr-
leegigi newarr prettiturretes,zik ihſti gribbetu. Zaur to,
ka graſ Bismark ilgi bijis ſlims, un paſs Berlinē arween'
nebij ſtaht, pehrn atkal tee zittee Bruhſchu ministeri gittas
leetas padarrijuschi, kas nebij par labbu, un ta eenaidiba
ſtarp Bruhſchu landtaga un minifteem atkal palika
leelaka.

Austrija pehrn tee Ungareefchi bij tee leelakee,
jo winni nu gandrihs dsihwo pamiffain us sawu rohku un
mas ko behda par Austrijas ohtru pussi jeb Walkar-
Austriju. Ungareefchi tik ilgi kohpā ſtahwejuſchi ka
weens wihsri, libds kamehr ifsdabuja sawas wezzas rektes
un brihwibas, bet Walkar-Austrija tee ſaudis, no dascha-
dahm tautahm un tautinahm buhdami, paſchi ir pehrn
eenihdejabs un kohdahs sawā ſtarpa tāpat ka aippehrn, un
nabaga keisars Franz Josef pateefi nu wairs nefinn, ko
laj darra ar ſaveem traſkeem Tſchekem Beemijā, un
ar teem wiltigeem Bohleem Galizijā. Walſts-kanzleris
Beust fmaididams labpraht leelu karru gribbetu ſawahriht,
laikam zerredams, ka paſcha walſti nemeers buhſchoht fuſi,
ja fahku kautees ar ahrwalſtneekem.

Turzijai karſtas deenas! Tahs apkahrtejas masas
walſts winnai kareahs klah tā dehles; Turks gan brehz
un kattahs, bet ſawus masus kaiminus neſpehj nokrat-
tih. 2 gaddus no weetas ſultans leelus karraſpehkus ir-
ſuhtijis us to masu Kandijs ſallu un tak wihsch to
masu duhſchigu pulzinu newarr uſwarreht, bet wihsam
ar to jadohdahs meerā, ka wihsus ifdelde un ka tukscha
falla, ar paſcha pawalſtneku affinim aptraipita, wi-
nam palek rohkas. — **Greezijs, Rumanijs, Ser-
bia un Montenegro** irr tahs dehles, kas Turkeem
iſſuhfst dsihwibas ſpehku!

Seemel-Amerikas brihwwalſtju beedribā
presidente Johnſon zauru pehrno gaddu gan gribbeja
apghah ſongreſha (tautas-weetneeki) ſpehku un ſawus
mihlus brahtus, tohs zitreibigohs wehrgu turretajuſ atkal
gribbeja padarriht par to brihwwalſtju lungem, bet kon-
greffis wihsu turreja ka aifgaldinā, laj brebz un ſpah-
dahs, bet laj nekahdu ſlahdi nedarra. Generals Grant,
tas dumpineeki uſwarrejais, Johnſonam weetā tikkā iſ-
wehlehts par presidenti.

Meksika tamı presidentim Juarez am weenumeht
bij jazihnahs ar dumpineekem, un rahdahs ka Meksika
netiks pee meera, kamehr neſaweoſees ar Seemel-Ameri-
kas brihwwalſtihm.

Deenwid-Amerikas leelā puſfallā libds ar karru
un affinsleefchanu ſemmes trihzeschana un uhdens pluhdi

plohsijahs pehrn gaddā. Tas s masas un tas leelas wal-
stis tur kaujahs un kaujahs un newarr nokantees!

Asija Enlanteescheem **Indija** nebuht nepatihk, ka
Kreewi ar Indijas kaimineem sahk sadraudsetees un ka
Kreewuwalsts rohbeschas Asija aug arween' leelakas un lee-
lakas us Indijas un Nihnas püssi. Jo Enlandeeschi lihds
schim tur ar fawu spehku un prezzi bij tee pirmee, talab-
tas scheem nepatihk, ka Kreewu spehks un prezze tur arri
sahk rähditees. **Nihnas** jaunajs keisars wairahk dohma
us kahsu deenahm, ne ka us waldbas leetahm, kamehr
pascha pawalstneeki paschi sawā starpā nokaujahs dump-
jōs un lakkōs.

Japanē pehz ta taikuna, jeb laiziga keisara no-
gahschanas taggad 2 garris keisari jeb mi kado karro-
jahs sawā starpā. Nabaga tauta zeefch, un Eiropas
leelwaldneeki gaida, ka zaur scho Japanes eelschliku kareu
warrbuht Japanes rohbeschas un ohstas tits atslehtgas
wiffas pasaules andelei.

Tanni leelā **Madagaskares** fallā un walsti pee
Afrikas ta kristiga tizziba aug spehks un pehz ilgeem
baiku gaddeem warr zerreht, ka tur gaifma, meers un
pahrtikschana augs un sels appalsch Afrikas karstas faules!

Tas nu bij pehrnajis gads. Laj jaunajā gaddā katars
gaifmas mihtotajs sawā weetā un ammatā tikkuschi strah-
da un wiffas zittas leetas nowehle tam stipram un scheblī-
gam Deewam, kas laj mums dohd meera gaddu.

Beidsoht wehl japeeminn, ka wezzu gaddu iseijsht ta
kolera effoh rähdijusees pee Kreewuwalsts rohbeschahm,
ais Koipiska s juhras un us Persijas püssi. Waj
ta atnahks lihds mums! — Breesmiga leeta buhtu, ja
no wakkara pusses korsch usnahktu no Napoleona un Beu-
sta uspuhst, un no rihta pusses kolera usbruktu! Laj
Deews walda to augstu waldneelu sirdis, ka kerra brees-
mas nogreesch, un laj Winsch muhs farga no koleras un
no badda! Bet paschi laj effam nomohdā un laj tikkuschi
strahdadomi zerresam augligu, wesseliigu un mee-
rigu gaddu! —

Waldibas pawehles.

No Kursemmes gubernijas waldbas zaur scho wi-
seem teek dohts finnaht: ka pehz weena raksta no 29. Oktōbera p. g. Nr. 1161, — ko walsts-domehnu ministiera
lungs atlaidis Baltisku guberniju generalgubernatora kungam,
un ko schis dewis finnaht schai gubernijas waldbai, — ta aissleegschana, — kas Saldus-meesla eegrunt-
schanas rulli zitreib atraddahs un pehz ka Ebreeem (Juhdeem) teek aissleegts mahjoht Saldus-meestā. — ar
23. Aprili 1869 teek nozelta un isdsehsta. Jelgawas
pilli, tanni 10. Dezemberi 1868. (Nr. 2231.) (No Kurs. pub. aw. Nr. 100 isnemts un pahrtulkohts.)

No Kursemmes gubernijas zeetumu-komitejas zaur scho
publikai teek dohts finnams: ka Jelgawas zeetumōs, ap-

palsh darbaweddeja (meistera) eerahdischanas un usluhko-
schanas, daschadi animatu un rohku darbi us apstelleschanu
un arri jau preefch pahrdohschanas gattawi, no vihriks-
ku un seewischku fahrtas arrestanteem teek isdarriti stipri, ahtri
un lehti, — un ka ikdeenas apstelleschanas warr usdoht
pee zeetuma-darbu komitejas preefchschdetaja, Jelgawas
polizei-waldbas afferora, hofrahta un rittera von Foll-
mann, wezzā eelā, nammā Nr. 3. Jelgawā tanni 10.
Dezemberi 1868. (Nr. 580.) (No Kurs. pub. aw. Nr. 100
isnemts un pahrtulkohts.)

Daschadas finnas.

No eelschwäss.

Pehterburgā eetaissjuhchs beedriba, kas par to gribb
gahdaht, ka nabaga laudis par to lehtaku maksu dabutu
kassiju, tehju un filtu meddus allu — par 2 kap. glahsi.
Zaur to tohs laudis no schenkeem un pahrleezigas brand-
wihna derschanas gribb atraddinahnt un teem arri par lehtu
maksu labbu un wesseliigu ehdeenu apgahdaht. Beedriba
17. Novemberi sawu darbu eesfahku.

Kursemme. Tanni 4. Novemberi fakelruschi Kuldiga
to Adam Meyer, kas jau daschu reis gan no zeetuma, gan
arri us zella no arrestantu pulka isbehdsis. Beidhamo reis
ismuzzis tanni 4. Oktoberi no Bleskawas.

— Novembera beigas Pohpes meschakungs Neumann
noschauts. Wirsch effoh dsirdejis sawōs meschōs jakte-
jam, gahjis ar meschafargeem raudsicht un atraddis tur
meschā putnu saglus. Meschakungu eeraudsidi am schet
noschahwūschī un paschi aishbeguschi. Meschafargi pak-
fat schaudami weenam saglim kabju effoh faschahwūschī.
To meschakungu gaspascha ar fawem maseem behrneem
aprauda! —

Pehterburgas suhmanniem zaur raksteem ja-apföh-
lahs, ka seemas laikā ar fawem sirga lohpineem laukā
stahwedami, tohs buhschoht apsegts ar delkeem, laj fals
un arkstums teem neskahdetu.

Laffitaji atminnehs, ka pagahjuschā gaddā „Latwee-
schu Awischu“ 50. nummurā ihsumā tikkla stahstihs, ka
15. Novemberi no Saratowa s gubernijas rentejas is-
sagli 26,750 rubuki naudas-papiheds. Kad scho sahdsibu
taggad wehl schē peeminnam, tad tas noteek tahs pah-
leelcs drohschibas un blehdibas deht, kas tam saglim scho-
reis irr isdewusees. Deenas laikā pulksten 2ds pehz pus-
deeras, kad wissi lungi wehl bijuschi rentejā, kur walts-
saldits weenamehr stahm pee durwihm, tam blehdim irr
lainejees, to sunuku summu notschaupt azzihm redsoht.
Tas walts-saldats redseja, ka weens fungē eegahja nau-
das-kambari, — tik pahti sohlu atstatu no winna, te at-
weira weenu fasti, isnehma kahdas pakkas papihru un is-
gaaja, kur enahjis, tschakli va durwihm ahrā. Tas sal-
das, dohmadams, ka tas effoh kahds no rentejas fun-
gem — (winnam arri effoh bijis muggurā mundeerinsch).

it meerigi tam saglim tāhwa aiseet. Gan dřihs effoht ap-
kehruschi to sahdsibu; bet kur tu nu wairs fadſihſi sagli!
kad til winsch pa durwibm laukā, tad warri ſwilpoht pehz
winna. No wissa ta warr redſeht, ka tam saglim waij-
djeſa buht labbi paſtſtamam pa renteju. Tanni weetā,
kur ta sahdsiba notikſi, effoht atradduſchi weenu knohpi,
kas peepaſſoht weena rentejas kaffirera (naudas-fanehmeja)
mantelim. To kaffireri tuhliht effoht eelkufchi zeetumā,
un tiklab winna mahjokli, ka arri wiffu zittu rentejas
lungu mahjoklus polizeja zeeti effoht iſmeklejuſi, bet no
ſagtas naudas ne-atradduſi neneeka. Ta teſa, kas ſcho
leetu iſmeklejoht, gan duhſchigi ſtrahdajoh, bet nemas ne-
warroht uſet kahdas gruntigas ſagla pehdas. Ar to at-
raſtu knohpi ween, gan to apzeetinatu rentejas kaffireri ne-
warrehs wiſ peerahdiht par wainigu un noteſaht par
ſagli; jo tas ihſtajs ſaglis warreja buht apgahdajis tahdu
pat manteli, kahds tam kaffirerim, un to knohpi tihſchā
prah̄tā nomettis ſemmi: laj til no ſewis warretu nowehrf-
tahs taunaſ dohmas. Tee iſtagti naudas-papihri bijuſchi
535 walſts-krahjuma billeſtes (Reichſchag-Billette), ko no
pirlfhanas jaſargahs.

No Pehterburaſas rakſa par ſchahdu notikſumu, kas
irr gaddijees 7. Dezemberi p. g. uſ tahs eisenbahnes, kas
nahk no Pawlowſk pilſehta uſ Keiſarzeemu. Minnetā
deenā pehz puſdeenas aif Keiſarzeema weens kungs, ar
dahrgu kaſhoku muggurā, uſnahza uſ eisenbahnes dambi
un lehneem ſohleem pa to ſtaigaja prohjam. Eisenbahnes
ſargs, to lungu uſ dambja eraudſijis, uſſauza: ka ne-
effoht brihw ſtaigaht pa dambja wirſu; — uſ ko tas kungs
atbildeja: ka winsch pats tohs eisenbahnes liklumus labbi
ſinnoht. Drihs pehz ta arri garra rattu rinda atſkrejhja
pa ſchi dambja ſleedehm. Kad tas maſchihnes meifters
eraudſija zilweku netahk preelfchā uſ ſawa zella, tad
winsch laida walla lokomotives ſwilpi, un kad tas neko
nepalihdeſea, winsch ſahka apturreht lokomotiwi, zil war-
redams. Bet par brihnumu tas kungs, — kur winnam
buhtu waijadeſejis proh'm behgt, zil abtri til ween ſpehda-
mam, — nomettahs zellös un uſlikla galwu uſ weenu
ſleedi. Nahkoſchā azzumirkli wiffa nelaimē bija notikſi:
lokomotiwe lihds ar wiffu waggonu-rindu aifſkrejhja proh-
jam pa ſleedehm, tam ſadraggatam lihkim yahri. Nau
ſinnams, kas tas par tahdu lungu irr bijis.

Netahk no Baufkas, tanni nafti no 30. Novembeſ
uſ 1. Dezemberi p. g. ſagi prohwejuſchi eelauftees Boni ſ-
muendes nelaika dſimtſkunga, barona Schöppingk fa-
milijas kaplihtſchā, kas irr $1\frac{1}{4}$ werſtes no Bornſnuen-
des muſchias ta leelzella mallā, kas nahk no Grobin's uſ
Baufku; bet teem nebehdeenekeem nau iſdeweess uſlauf ſahs
kaplihtſchā warrenas durwis; tikai bij noplehſiſchi
weenu durwju ſchlehrs-galdu un to lihſti, kas apſei to
ſchlehrbu, kur tahs dubbult-durwis ſa-eet kohpā, un tad
aifgahjuſchi prohjam. Laudis ſchē melsch, ka weejam
lihkim tanni kapihtſchā effoht eelkli lihdi ſahrkā 500 dhl-

deru; laikam arri tee ſagki to buhs dſidejuſchi un bijuſchi
nodohmajuschi uſlaupiht to naudu. Ta winni buhtu ſpeh-
juſchi uſlauf ſahlihtſchā durwis, ta' winni tur buh-
tu atplehſuſchi waj tihri wiffus ſahrkus, to minnetu (ne-
effoſchu) naudu melledami. Laſ Deewſ paſarg! nu jau
ir pat mirroucem wairs nekaus meerigi duffeht kappā. T.

Kurſemmes gubernators iſſluddina zaur Kurſ. gub.
awisem, ka generalgubernatora lunga ekſellenzei ta laime
bijuſe, ka wiffu Baltiſku ſemmes ſtrečka lauſchu-kahtu un
Riħgas aprinka ſaldatu wahrdā Keiſariſkai gohdibai lai-
mes wehlefchanu aifneſſis uſ jaungaddu. Tanni 4. Ja-
nuāri general-adjuants Albedinski ar to tizzis pagohdi-
nahts, ka ſchahdu karraministra telegrammu dabujis:
„Taſ Kungs un Keiſars pateizahs Jums, tam karraphe-
kam un wiffahm lauſchu kahtahm par to jaungadda lai-
mes wehlefchanu preekſch winnu Majestetes.“

No Pehterburaſas. Laffitaji veeminnehs, ka Niſch ni-
No w gorodā leels ſahls-krahjums bij iſſagts no frohna-
magafihnes. Ta teſa nu effoht noſpreedufe, ka tee abbi
fungi Verderewski un Terski ſaude ſawas birgera-
rekteſ un irr ja-aidsenn uſ Sibiriſu; bet Terski teek at-
wehlehts Keiſara gohdibas ſchelastibai. Teem ſahls piz-
zeiem, kas liklumus pahrikahpuſchi, til naudas ſtrahye irr
noſpresta. Bet paſchaj walſts-rahti wehlt aro prozeſſe ja-
pahrluhko.

G. B.

No ahrwalſtihm.

Italijas waldiba un parlaments pehrn' arri bij atſin-
nuſchi, ka bes naudas newarr waldiht un talab uſzehla
tahs daſchreis ſchē minnetas malſchanas nodohmachan; jau
winneſiſ ſtahtſiju, ka melderi weenam burmeiſterim tahs
maſlamas naudas deht, galwu nomalluſchi ar naſcheem. Bet
uſ jauno gaddu laudis daudis weetā ſapulzejuſchees un
ſtipri tai jaunai nodohmachai runnajuſchi prettim. Ta
irr notizzis eelſch taht gubernijahm Verona, Kuneo,
Modena, Piäzenza, Arezzo, Bologna, Kre-
mona, Pavia, Parma, Florenz un Reggio. Weetahm laudis waldibai par ſpihi til brehluſchi: „Laj
dſihwo pahwets! — Laj dſihwo Austrīja!“ — Weetahm
faſedſinajuschi teefas-rullus; weetahm arri affins iſle-
ſchana notikſi. Bet waldiba wiffas weetā ſteigſchus
bijuſe ſlaht ar ſaldateem. Kehninſch uſ widdeju Italiju
aifſubtijis weenu' prah̄tigu generali, wahrdā Kadorna,
un ſchis nu grahmatu iſſaidis laudis, ſchohs uſ meeru
labbinadams. Generala grahmati laudibai effoht pati-
kuſe un nu arri ſahkoht norimtees un greestees uſ labbu.

Badenes waldiba Bismarcku uſrunnajuse, laj ſchis jel
iſgahdajoht, ka Badenes jaunekli ſawu deenesta laiku
drihſtoht iſdeeneht Seemel-Wahzſemmes armija un ka
Seemel-Wahzſemneeki atkal, ja ſchēm patiſkoht, tapat
ſawu laiku drihſtoht iſdeeneht Badenes ſaldatoſ. Pruh-
ſim ſchi paghebreſchana gaufchi patiſk, bet Franzmanniſ
par to pukkojahs.

G. B.

Amerikā. Kahds Amerikaneetis, Weston wahrda, faderrejiss par 20,000 dollareem, ka 5000 Amerikas juhdses par 100 deenahm nostaigaschoht. Par svechtdeenahm winnam nou brihw eet; tad winnam 86 deenas atleek preeskch eeschanas. Zaur zaurim rehkinajoht tam katu deenu 58^{1/4} juhdses jano-eet. Amerikas juhdses gan nau tik garras zik muhsu, man dohmaht, ka 4 irr weenai muhsu juhdsei lihdsigas, bet tomehr irr gan leels gahjeens.

Sakhsos Zwikkawas burmeistera meita kahdā wakkara sawus baltohs ahdu-zindus ar benzingu mašga-ja, gribbedama netihrohs zindus atkal par halleem padarriht. Te peepeschi trohlnis iszettahs aif durwihm. Schi muddigi panemm svezzi un steidsahs ar usmaulkeem zim-deem ahrā. Bet tuhliht peeschaujabs ugguns pee zimdeem un abbas rohkas degg ar leelu degschau. Nelaimiga meitina kleegdama par durwihm skreen ahrā. Deenesta meita ta pahrbijussees, ka nesinn ko darricht ko ne. Dauds mas atjehgusees, tai uhdene spanni us rohkahm usleedama, ugguni apdchsch. Bet rohkas ta bijuschas fadeggusches, ka nekas nau wairs dauds truhzis, ka tahs buhtu bijuschas janogreesch.

Swarriga kaulinu meschana.

II.

Ta buhchana, ka karravihri pehz waldbas likkumeem teek nemti no semmes-edfihwotajeem (pawalstnekeem), tik irr ewesta Napoleona I. laikds (1804.) Breeksch ta laika satra waldbas few karravihru no pirkla par naudu un winnus turreja lohpeem lihdsigus. Ko tahds no pirkts saldats arr laj darrija, wissi to turreja apfmeeklā. Ka saldats tahdas pat kahrtas zilwels, kahdi tee zitte, to jau ne-weens ne sapni netizzeja. Tadehk arri, ka tolaik tee karravihri neko nesinnaja no taggadeja gohda, wiani arri masahl biij pahdewigi sawam karrohgam, ne ka deserteere-schanai. Ne retti gaddijahs, ka karrapulki wairahk karravihru paſpohleja zaur deserteereschanu, ne ka zaur kahdu nelaimigu kauschanohs. Tad nu finnams, tahdi deserteeri — ja winnus tik warreja dabuht rohka — wišmairahk no Neapeles waldbas, tikka strahpeti lohti bahrgi, skaidri neschehligi. Muhsu Steininers, kas libds schim to deser-teereschanu bija bruhkejis, ka kahdu ammatu, taggad — ka tas wehlahk israhdissees — bij tizzis bresmigōs ſlasdōs, no kam winsch atkal wehlejahs drihs ahrā kluht.

Neapelē atnahkuschi, wissi rekrufschu us pirmu nakti tilka eekohrteleti kahdā leelā kaserne. Ohtā rihtā Steininers libds ar zitteem astobneem rekrufschem pedallija weenam Schweizeſchu pulkam ar wahrdu Sigrift-pulks. Kad wissi dewini Neapeles karravihri jau bij swerejuschi, tad wiineem tappa iswehlehts, ar sawu kaprahli eet pilfehtu apfattitees un sewi ka ir sawu waddonu gastuhsi finalki uszeenaht. Breeksch ta waijadseja useet wišmasahl 5 dukati no rohkasnaudas.

Sigrift-pulka bes Steininers wehl divi Wirtember-geeschi deeneja: Andrejs Lefler no Reitlineem un Alberts Zottenwirt no Eßlineem.

Pirmureis Steininers stahweja Neapelē us wakts kohpā ar scheem sawas semmes laudihm, kas abbi jau gaddu sché bij deenejuschi un talabb' sawu deenestu labbi pasinna. Ka jau pee tahdahm sanahfschanahm, arri scheem trim ta lihdschinniga draudſiba palikka zeetaka. Leflers un Zottenwirts tehrſchana sawam jaunam draugam ifstahſtija, ka jau sen nodohmajuschi isdewigā brihdi atstauku doht Neapeles Lehnina deenestam, ko pawissam apnikuschi, un labbahk eestahd pahwesta flawetā armijā. Tur deenests effoh weeglahks, ne ka Neapelē un tur wehl mafajoht labbaku lohni.

Schahdu sawu draugu apnemſchanohs dsirdeams, muhsu jaunais brunneneeks palikka it preezigs un apföhli-jahs arri täpat darricht. Bet kad winsch jau sinnaja, zik prahiti ar tahdahm isdarrifshanahm ja-apectahs, tad win-nam gan daschadas dohmas gressahs pa galwu. Talabb' winsch saweem abbeeni beedreem fazzija: „Ta pirma leeta irr, ka mums riktig jafinn zauri nahkt. Es ne par kahdu makfu negribbetu tapt nokerts; jo ar deserteereem wissur mas schyahse!“

„Un wišmasahl sché Neapelē!“ Leflers atfazzija, „sché deserteeri nekad neteek schehloti no zilwezigas miheleſtibas; tik kad zaur pahrdauds nosohdışchanahm karrapulks dilti eet masumā, tad kahdeem no teem us noschauschanu noteefateem dſihwiba tahdā wihsē teek schlinkota, ka winneem par to irr jamett kaulini. Bet tee, kas ta sawu dſihwibus iri winnejuschi, atkal teek eestahditi pullā, bet nu apfahsch tahdas usraudſchanas, ka us deserteereschanu wairs ne-warr ne dohmaht. Bet zaur to mums newajag ſchabbi-tees, scho nolahdetu lappatu-deenestu no kalla nodabuht!“

„Sinnams!“ Steininers atbildeja, „mums tik ta waijag usfahkt, ka muhsu apnemſchanahs isdohdahs. Man jau eeksch tahn pahri deenahm peeteek ta gohda: Neapeles Lehninam, majestetei, buht par gohwskahjas*) neſſeju, un taſnibu ſokkoht, man jau ir no pat eefah-kuma nebij prahitā, sché ilgi palikt.“

Nu tad prohweſim ar Deewa palihgu; Zottenwirts ſuhftijahs, „es jau sen gribbetu buht Eſlindis, tur ar-ween' irr labbaki ne ka Neapelē.“

Wissi trihs beedri nu aprunnajahs un pahrdohmaja, ka wiſlabbaki un ahtraki warretu ifsprukt. Leflers un Zottenwirts apnehmabs buht par teem ſpijohneem, jo tee to pilfehtu un tahs apfahrtejas mallas wairahk pasinna. Laj gan winni lohti ahtri gribbeja kluht proh'm, tomehr tas isdewigajahs laiks tik drihs nenahza.

Te kahdu deen' scheem trim karravihreem, it negai-dohit, atkal kohpā bij ja-eet us wakts. Ta ilga gaidifchana pehz muſchanas nu bij eekaitusi wehl wairahk, un kad

*) Par gohwskahju Steininers buhs noſauzis ſaldata ſinti.

winneem taggad arri deenestā turklaht gahja fluktaki, ne kā vapreksch, tad tikkā norunnahs, wissadā wihsē fawu no-dohmu isdarriht nahkofchu naft.

Leslers no waktskommandeera isluhsa brihtim preeskch isefchanas un sapirka schnohres, ar ko sawas flintes no walles nolaist semmē. Tad winni peerunnaja trihs zittus heedrus, laj ar winneem ismaini waktis. No ta winneem tas labbums bij, ka winni wissi trihs reisā nahza wakts-weetās, kās nebija tahtu weena no ohtras. Steininerim un Leslerim bij jaftahw us pilsehta walles un Zottenwirtam wairahk atpakkal pee paſcha pilsehta. To fandu gaſdam, kār ja-eet us wakti, winni waktsistabā preezigi dsehra un ſpehleja.

Maknixa bij gaſcha un swaigſchnota; pulſtens jau diwipadsmit apſittis, kād ſchee trihs gahja us wakti.

Kā laj tee waktsaldati arween' buhtu mohdrigi, tad winneem pa nolikteem laikem waijadſeja pefauktees: „Schildwakts, effi usmanniga!” Kad pulſtens fitta weenu, tad ſchi waktsfauſchana gahja apfahrt pa pilſehtu un us walles. Kamehr Steininers un Leslers orri kā pēmahlahs hauza, tamehr Zottenwirts, — kam, kā us sem-makas wakts ſtahwoſcham, ſchi faulkchana nebij ja-ispilda, — kluffu bij peelihdis pee ſawem beedrem. Schee jau ar tāhm pīktahm ſchnohrehm ſawas flintes bij nolaiduſchi aij walles. Zottenwirts nu arri ar fawu tā darrīja.

Tikko ſchis darbs bij padarrihts, tad tee waktnieki atkal pehz rindas ſahka ſauktees.

Tiklihd̄ ſa pirmojs bij noſauzis. Zottenwirts ſawai ſlinteri valkak nolebzā no tahts pasemmas walles.

Tas ſaſlubbinaja tohs zittus. Tuhdal orri Steininers lehza. Leslers bij beidſamaj. Wissi trihs leijā bij nonahkuſchi ſweiki, weſſeli, tſchallī flintes likka us plezzeem un, no Zottenwirta wadditi, iſlihda zaur krevostu zauri us juhras vufi. Ahtrēm ſohleem nu ſchee behguti gahja pret ſeemeleem gar juhrmallu prohjam un ar gaſmas aufchanu ſaſneedſa Apeninu kalmus.

Kad gaſma jau viñigi bij iſauſuſi, tad winni eelihda kahdā klints-allā, eeftivrinajahs ar frischu uhdeni no tuwa awota un apehda to biſchli maies, kās wehl bij kabbatās; tad no ſuhnahm ſew ſataiſija gullaſweetu, ſchē peekuſſiſchi noliklahs us ſawahm ziſahm un aifmigga drihs.

Pehz ſaules tezzechanas rehkinajoht, pulſtens warreja buht pahr' par diwjeem pehz pusdeenas, kād winni atmohdahs un atkal dewahs us zellu. Par deenu winni gahja bailigi pa kalmem, bet ar walkaru dewahs us leijahm un ſtrehja zauru nafti, bes ka winnus kās buhtu fastappis.

Kad nu atkal deena ausa, winni pawiffam nogurruſchi gahja pa kahdu lohti ſliftu zellu; bet wehl arween' nebij ahrā no Neäpeles rohbeschahm. Isalkuſchi, iſſlahpufchi, nolukufchi un boiligi, winni wairs neſinnoja ko eefahkt. Kad ſaule jau bij uſkahpuſi pahr kalmem, winni netahk eeraudſija maſu moſchinu (birſi) un ſteidſahs turpu.

Tur nonahkuſchi, winni ſchim brihscham bij drohſchi no ſakerſchanas un karſtas faules.

Bet nu wehders arri bij palizis gluschti nemeerigs un nejaufi ſahka nurdeht par to jau 36. fandu ilgu ne-ufkohpſcham. Pehz tafnibas wiſch bij ja-apmeerina, bet kā? Datteles job zitti kahdi augli turumā nebij dabu-jami un prawijants jau ſen bij pagallam.

Paſchā leelajā nobtesbrihd̄ winni it nejaufi dſtredaja no ohtras meschamallas ſkanneschahu. Kās iſklauſijahs ka no gohwspulkſteniſchha. Tur waijadſeja buht tikkab' lohpū pulſam, kā arri gannam. Tuhdal tikkā norunnahs, to gannu uſmekleht un ar winnu ſaliht, laj ſkappe ehdamo. Tas bij ja-isdarra Steininerim, jo wiſch labbaki pa Italiſki mahzeja runnaht.

Schis tuhlin dewahs prohjam un tee divi paſlikka ſawā apflehpumā. Winnam arri to gannu drihs laimejahs atraſt.

Tas gans bij puika ar tumſchu, bet weſſeligu ſeiju un ar pahrgudrahm azzihm, un ſikkahs to ſlinkoſchahu labbi prohtoht. Wiſch meerigi gulleja kahda kohka ehnā un turreja pusdeenas atpuhtu.

„Labriht, kungs!” Steininers puiku uſrunuaja.

Gans par to kā biſchli ſatruhlahs, uſſkattija ſaldatu ar atplehtuſchi mutti un tad ſazzija lehni: „Labriht!” un ſtaipijahs ſchawodamees, bet augfcham nezehlahs.

„Waj Dew irr maies?” Steininers taisni prassija.

„Irr gan, kungs!” ſehns atbildeja, kā ſikkahs, ſa-ſkummis par to uſkawefchahu. „Irr gan, bet tiſ preeskch mannis lihd̄ wakaram!” wiſch pehzahl ſazzija, gabbalu maies no kabbatas iſwiſdams. — Ta bij ſchwakka zerriba.

„Neveeteek!” ſaldats ſazzija, to maies-gabbalu rohkā nemdams, „dohd wairahk, jo mehs effam trihs, kām waijag!”

„Man wairahk nau; bet par naudu es gan wairahk warretu ſkappeht;” ſehns atteiza.

„Nu tad darri tā!” Steininers ſazzija, ſehnam naudu eegrudhdis. „Bet ſteidſees atpakkal, — muins wiſſeem dilti grībbahs eht!”

Zik ahtri warredams, ſehns aifgahja ar naudu us to tuwu zeemu, kām lohpus wiſch gannija.

(af preeskhu webl.)

Wi nne ſt i.

Peterburgā tamī 2. Januari. Walkar pee 8 wiſchchanas tahts pirmas uſdemu aifleeneſchanas ſchee nummuri wiſnejuſchi:

200,000 rubl.: ſerija 8746 Nr. 30; 75,000 rubl.: ſerija 2190 Nr. 24; 40,000 rubl.: ſer. 2960 Nr. 4; 25,000 rubl.: ſer. 5874 Nr. 4. Pa 10,000 rubl. wiſnejuſchi (14730) 45, (4213) 31, (761) 44. Pa 8000 rubl. wiſnejuſchi (13149) 45, (14591) 36, (6934) 4, (11178) 7, (18588) 50. Pa 5000 rubl. wiſnejuſchi: (17699) 5, (1034) 16, (16590) 48, (9500) 38, (2460) 44, (4231) 32, (6458) 36, (12319) 32. Pa

1000 rubl. winnejuſchi: (17177) 49, (6596) 1, (13825) 43, (4049) 9, (16984) 1, (2237) 50, (12746) 3, (10164) 18, (14711) 48, (11750) 28, (18809) 46, (5928) 39, (14615) 42, (7351) 15, (10902) 6, (6958) 34, (9324) 34, (15587) 3, (4461) 23, (10617) 14. ♫ 500 rubl. winnejuſchi: (19672) 26, (3325) 24, (691) 43, (13467) 33, (18333) 6, (3183) 4, (6221) 4, (16562) 3, (9872) 16, (10691) 48, (11844) 7, (11411) 48, (11149) 38, (10196) 14, (1124) 17, (16707) 15, (5156) 46, (6556) 4, (1486) 36, (2292) 30, (7342) 2, (6386) 1, (19419) 17, (3043) 34, (9389) 16, (11468) 41, (11536) 41, (4564) 28, (16769) 17, (4656) 33, (14065) 36, (14415) 40, (13364) 47, (2544) 18, (16216) 49, (1000) 23, (13587) 36, (4020) 46, (10729) 50, (4752) 15, (10228) 29, (16452) 30, (7555) 1, (2152) 20, (3941) 15, (17475) 25, (13712) 14, (5898) 46, (10941) 29, (244) 45, (16535) 19, (11255) 42, (6057) 8, (6590) 16, (10804) 5, (19484) 46, (12689) 12, (5165) 24, (1359) 41, (16301) 44, (15792) 27, (7742) 19, (4502) 25, (6381) 7, (14852) 47, (2436) 18, (1324) 39, (19884) 19, (4539) 46, (12246) 35, (9840) 45, (5628) 27, (13403) 12, (17127) 34, (5627) 27, (6446) 50, (10361) 22, (10376) 21, (10935) 36, (5596) 8, (11201) 4, (17022) 5, (15643) 27, (7429) 38, (8711) 48, (12953) 19, (15771) 50, (18015) 33, (11078) 21, (12308) 26, (3989) 28, (9516) 19, (17917) 21, (15034) 35, (9197) 49, (7668) 47, (1582) 24, (2444) 11, (6420) 11, (4956) 7, (6744) 46, (5652) 26, (210) 30, (8232) 5, (18138) 1, (14699) 25, (8999) 16, (16087) 42, (527) 28, (12373) 9, (3967) 13, (10404) 38, (19828) 5, (15652) 33, (16599) 3, (8132) 18, (7211) 1, (4074) 16, (9249) 9, (2547) 13, (1718) 45, (19325) 38, (6412) 12, (15359) 3, (12832) 2, (11487) 44, (11747) 20, (4596) 17, (4333) 5, (6286) 5, (1165) 44, (11479) 33, (9249) 17, (6535) 11, (6647) 8, (3045) 31, (16220) 21, (15910) 15, (14661) 30, (16102) 8, (9958) 42, (19717) 38, (16789) 44, (8304) 46, (11369) 48, (6481) 17, (9786) 21, (10232) 19, (17236) 19, (8590) 49, (19017) 19, (3146) 9, (967) 2, (8492) 10, (14954) 38, (7767) 6, (4783) 32, (11615) 9, (15293) 13, (7879) 16, (8158) 3, (3334) 38, (17307) 35, (8182) 17, (19765) 41, (2975) 24, (533) 42, (7755) 13, (9870) 22, (7394) 38, (2574) 3, (8115) 21, (8119) 6, (16095) 45, (12848) 2, (1033) 10, (13298) 10, (17991) 33, (2921) 7, (6757) 14, (499) 25, (76) 6, (637) 30, (645) 8, (16742) 5, (3941) 32, (14608) 9, (17432) 1, (5576) 10, (1604) 10, (13067) 48, (6360) 12, (10797) 40, (11952) 33, (7656) 17, (14796) 35, (19302) 37, (12832) 26, (13904) 4, (13872) 15, (411) 4, (272) 38, (18195) 28, (17517) 22, (17643) 43, (3607) 34, (593) 16, (12350) 9, (9721) 9, (12069) 39, (17892) 25, (1690) 10, (16282) 18, (5584) 26, (17689) 37, (5744) 46, (13427) 20, (13649) 17, (11947) 37, (4421) 20, (15252) 49, (9035) 16, (18777) 21, (1146) 37, (11633) 7, (10801) 41, (17795) 37, (13) 31, (15076) 35, (2666) 20, (18116) 11, (1847) 13, (7811) 37, (785) 35, (18935) 26, (3609) 3, (10823) 45, (13882) 31, (11188) 46, (4888) 7, (2812) 38, (2261) 21, (13521) 33, (761) 34, (19648) 6, (15986) 24, (12168) 45, (7846) 31, (3493) 39, (4248) 49, (5461) 49, (18644) 36, (11615) 14, (5538) 22, (8039) 1, (3325) 25, (2196) 25, (14744) 5, (3646) 15, (406) 17.

Preefch ijsmaſhāhanas un aīmeſhanas ſchihē ſerijas iſwiſtas: 3023, 13195, 12595, 15161, 724, 5350, 14699, 16931, 3581, 7325, 4578, 9690, 9523, 4634, 17838, 6866, 11007, 14752, 8955, 4990, 12761, 17302, 18393,

16338, 19958, 15252, 12913, 12312, 17450, 12970, 6670, 8257, 8051, 16042, 15551, 2356, 12663, 10731, 1539, 8372, 13103, 10452.

Visjaunakahs ſūnas.

Widsemmes guberuijas amisēs Nr. 1 no Widj. gub. waldbas no janna irr iſſluddinahs, fa pilſehtu un pagastu waldbeneeki pebz liſkumem nedrihkt wiſ iſdoht pafsi fatram, fas grīb reiſht uſ residenzehm, pr. uſ tahdeem pilſehtem, kur leelwaldneeki dſhwō, fa Pehterburga un Maſkawa. Liſkumi aileedis paſſes preefch residenzehm iſdoht:

1) gauschi wezzeem ſemnekeem un tahdeem, kam kahda meeſas waina, to paſchu feewahm un atraitnebm bei pee-augufcheem dehleem, fa arri nepee-augufcheem ſemneku behrneem;

2) alleem un frohpleem iſ tāhm lauſchu kahrtahm, kam no-dohſchanas jamakfa;

3) ſaldatu-meitahm un reſruhſchu feewahm, fas nestipras weſſelibaſ dehſ, jeb meeſas kaitu dehſ irr nederrigas pee ſtrahdſchanas, waj fas irr notwertas pee deedelefchanas, apkahrt-waſſchanas jeb pee filſta dſhwibas gabjuma.

Kad ſchahdeem, augſchā minneteem zilwekeem paſſi iſdohd preefch reiſofchanas, tad fatru reiſ tanni paſſe jaſeeſhme, fa wiſneem ta iſeeſhana teek atlanta uſ wiſneem walſes pilſehtem bei residenzehm. — Turpat arri peeminehbt, fa tas dehſ, fas weenigajs paleek ſamliſas beedribā ar faweeem wezzakeem fa weenigajs ſtrahdneeks, Widsemme nereek iſnemts no reſruhſcheem. — Zitti wezzaki dohma, fa weenu dehſlu warroht iſnemt par pelnitaju, ja tee zittet dehſli wairs nedſhwō pee wezzakeem flaht, jeb pat no pagasta iſraflijuſches ahrā. Latweſchu Awisē jau zitreib irr peeminejuſchaſ, fa tas neko nepalihds, bet kamehr wezzakeem pawiffam wehl 2 waj wairahl iſangufchi dehſli pee dſhwibas, laj dſhwō kur dſhwodami, tamehr neweenu neiſnemts no reſruhſchu lohſchanas.

G. B.

Indija ſalluties pilſehtia 15. (3.) Januāri breffmigi ſemmie irr tribzefuji, mi tur leela ſkahde notikfuji laudim pee dſhwibas fa pee mantas.

Jelgawā, tanni 13. Januāti. Leelajs Rīhgas-Jelgawas eisenbahnes dſelses-tiſts pahr Jelgawas leeluppi jau gattaws un ſafka, fa pahr to arri jau maſchihne ſtreeneoht. Libds ſchim wehl bij jabrauz pahr maſo nohtes-tiltu. Kur nu taggad pahr to leelu tiltu brauzoht, arri pa 15 minutehm ahtrahki fa libds ſchim warroht noskreet. Ar eisenbahnes eenemſchanahm eiſoht parleku labbi, jo parleku dauds effoht iſdeenas to brauzeju. Eiſenbahnes akzijas tik labbi ſtabwoht, fa neweens winnas pahrdoht negribb.

— Triju fungu deenā zeenigs Kurſemmes generalſuperdents eefwehtija weenu jaunu diakoniſmu (ſtinneku kohpejas, fas no kriſtigas mihleſtibas, bei jebkada laiziga alga ſtinneku garagi fa meeſigi kohpj). Šai irr ta pirma Jelgawneze, fas fauws gr̄nhtus diwi prohwes-gaddus iſkalpojuſi, par diakoniſmes-mahſi toby eefwehtita, jo libds ſchim tik Wahſemneezes ween mums bīja. Slawehſ Dēews, fa ar to diakoniſmes leetu tē pee mums tik labbi weddahs uſ preefch, jo preezas Kurſemneez taggad peemeldejuſchahs par prohwes-mahſahm un pafchā diakoniſmes-nammā wiffas iſtabas ar ſtinnekeem vilnas. Muhsu pilſehtā taggad parleku dauds ſtinneku un mirreju, jebſchu gan ihta ſehrga tē nemaj neplohſahs. Teiz fa tas gaifs effoht tahds neweffeligis.

R. S.—

A t b i l d a s.

S. Tsch-r. B. muischā. Jubſu grabmatu no 31. Dezembera eſmu dabujis tanni 9. Januāri un rihtdeinā to aiffubtischi uſ Latveeschu Aviſchu naminu Želgawā. Eſſet til labbi un eemakſajeet to naudu vee Zahna draudses mahtitaja Muelles Rihgā.

P. Kl. eelfch W. Jubſu grabmatu ar 2 rubukeem eſmu dabujis un Jubſu wehleſchanobs eſmu ipvidijs.

S. eelfch Wez. **S.** — Valdeewō var Jubſu raktu, ko jo drihs relikſi Latv. Aviles.

Q. Br. eelfch R. Jubſu wehleſchanobs eſmu ipvidijs.

Dauds laſſitajeem, kam Latveeschu Aviſchu Nr. 1. no ſchi gadda rītiņa laikā nenahta rohlaſ. Man vaſčam tas pirmajā numurā tif tanni 10. Januāri otnabza rohlaſ! Tai leetai jau eſmu fabzis valkāmeklebt. Janiſchewsti fung man atraktiņa, ta vienfach wiſſus avuſeletus ekfemplaruz uſ Želgawas poſti aiffubtischi vaſča 1. Januāri. Lad muhfu Aviſes til ilgi irr apturretas waj Želgawas, waj Rihgas poſtes kontora. Libdi kā ſūna man buhs rohlaſ, tad to mainu iubliht ſchi iſſluddinashu. — Laſſitaji kurnebs par Latv. Av. apgaħdatajeem, un temiebri mehs eſſam it nevainigi.

Latv. aw. apgaħdatajs: Gotthard Bierhuff.

S u b d i u a f c h a n a s.

Schahdi Kurſemmes gubernijā eſſofchi, vee Nerretas un Rundahles muſchahm veederti **nohmas gabbali toby**, no 23. Aprila 1869 eſfablohi, uſ 6 jeb 8 gaddi uſ arrenti iſſohliſti. Iſſohliſhā notiſs **22. Februarī 1869** pulſten 11ds preekſch puſdeenas Želgawā. Kurſemmes gaſtu-namnā (Zebra nammā) leelajā ſahlā. Želgawas inſtañs-ſekretebra fungam klat effoht; arrendes noſpreedunus warr eeffattiht: Pehterburgā grafa Schuwaloff funga leelakojā kontori, Strau-eelā, Rostowzowa nammā Nr. 40, kohrteli Nr. 1. — Želgawā vee ſtahtſrahta Vorlämpff-Laue funga. — preekſch Nerretas muſchahm. Leel-Salwē vee inſpektora Michałowski funga un preekſch Maſ-Rundahles muſchahs Rundahles viſli vee inſpektorā Berg funga.

Nohmas-gabbalu wahrds.	Dahrsa un ar-rama ſemme		Aplohlā un koh-ku dahrs		P la w a s		G a n n i b a s.		K o b p a		Genah-ſchanu an-ſchlags.	
	puhrw.	kapp.	puhrw.	kapp.	puhrw.	kapp.	puhrw.	kapp.	puhrw.	kapp.	puhrw.	kapp.
A. Uſ 6-gaddu arrendi:												
Nerretas muſcha lihdi ar muſchahs-krohgu	763	8	14	17	585	12½	156	10	—	—	1519	22½
Altonas muſcha	448	16½	—	—	347	20	202	20½	—	—	999	7
B. Uſ 8-gaddu arrendi:												
Maſ-Rundahles muſcha	686	3	—	—	27	19½	144	5	53	16	1039	12
Tahs kafpu-mahjas Klibjahn Šilmugger	101	9	—	—	2	4½	24	5	—	—	—	—

Peeme hrēfchānā: Nerretas un Maſ-Rundahles irr 9 laulu-wirtſhaftie ar abbolita ſehſchanu, Altonā 4 lauku wirtſhaftie bei abbolina ſehſchanas. Želgawā, 4. Januāri 1869.

Oberhoſgerichts advoſats G. Vorlämpff-Laue,
kam grafa leelmahtes Čehla Schuwaloff föllmalte.

Tanni 6. ſchi mehn., deenā ſaikā, eelfch meeſtin Žaimel noſagis **tumſchi duhkaus ſirgs**, ar miſſu eſſubgo vee ragubum, tam **Vornömuendes** (Schleyplnu muſchahs) faiſneekam **Strauſtingam**. Sirgs 5 gaddu wezs, ar baltu naſgu vee labbo valkāt-kabju, 76 rubt. webrts. Kas par ſeho ſabdbi ſtaidru veerabdiſchanu dohs wirteitā muſchā jeb pagasta waldiſchanā, dabuhs peenahlamu pateižibas maſku.

Labbi dedfinati **frohna ſteegeti** 9 rubt. tubkiſt. **frohna dafkini** 14 rubt. tubkiſt. irr **Blihdeneſ ſepli pahrohdami**. Pirzeiem ſameledejabs Pils-Blihdene vee muſchah-funga. 3

Smalki mali ſipſcha - akmini no wiſlabkaſ ſortes toby pahrodti Panaffar muſchah (vee Šlobkas) par 90 kapp. f. var mužzu.

Weens meſchafargi, gohda wiſtrs, toby meklebriſ ſorsa nammā, Kataribnes-eelā Nr. 124.

Mohdereſchanū warre no Jurgeem ſch. g. uſ renti dabuht Nurumuiſcha, 4 jubbes no Želaugos. 3

Weens uhdene-fudmallas ar tibr ſan-geem toby no Jurgeem ſch. g. uſ renti dohtas. Alatāku par tam vee Peiſſer funga eelfch Aſupes Pažes-krohga. 3

Kaunas gubernijā, Šauku ayriki, Berchanu muſchā vee grafa Šlobkſi, warr no Jure-geem 1869 uſ 12 gaddeem **devinas muſchahs un mahjas** no viſſado leeluma uſ renti dabuht. — ta ari ſipſi uſ ſemmi toby per-nemti, — ſlabtaſ ſinnaſ dabujamas turpat Šlo-tarijas muſchā vee muſchah-funga Kleberg. 2 Slotariā, tanni 4. Novemberi 1868.

Weenu jaunu ſmuktaſ nammā or diwi tabki ehrbergi, malkas ſtaleem, leelu ſehtas plazzi un labbahm eritkeſchanahm **warr dabuht pirk**. Tahs ſlabtaſ ſinnaſ deht tam warr dabuht tanni paſchā nampā Želgawā, vee eſara wahreem, waſles eelā Nr. 52. 2

Rabbibas un prezzi tīrgus Rihgā, tanni 11. Januāri 1869 un Leepajā, tanni 28. Dezemberi 1868 gadda.

M a k ſ a j a p a r :	Rihgā.		Leepajā.		M a k ſ a j a p a r :	Rihgā.		Leepajā.	
	R.	R.	R.	R.		R.	R.	R.	R.
1/3 Tſchetw. (1 puhru) rudſu	3	70	3	40	1/3 Tſchetw. (1 puhru) kartuffeli	—	—	1	20
1/3 " (1 ") kweefchū 450 —	5	—	4	50	1/2 puddu (20 mahr.) dſelſes	1	—	1	10
1/3 " (1 ") meiſchū 280 —	3	—	2	80	1/2 " (20 ") tabaka	1	25	1	80
1/3 " (1 ") anſu	1	80	1	60	1/2 " (20 ") ſchikhtu appiņu	—	—	7	—
1/3 " (1 ") ſirau	5	—	—	—	1/2 " (20 ") krohna linnu	2	40	2	80
1/3 " (1 ") rupju rudſu miltu	3	25	3	50	1/2 " (20 ") brakla linnu	1	25	1	80
1/3 " (1 ") bihdeletu 425 —	4	50	4	—	1 mužzu linnu ſeklu	925 fp. lihdi	9	50	—
1/3 " (1 ") kweefchū milt.	6	—	5	50	1 ſiſku	11 rub.	11	50	10
1/3 " (1 ") meiſchū putraimū	4	50	5	80	10 puddu farkanas fahls	6	25	—	—
10 puddu (1 virkaus) feena 400 kapp. —	4	50	3	—	10 " baltaſ rupjas fahls	6	—	7	—
1/2 " (20 mahr.) kweefchū 500 "	5	50	4	50	10 " ſmalikas fahls	6	—	6	50

No jenſures atwelehtis. Želgawā, 13. Januāri 1869. Nr. 5.

Druktafs vee A. B. Steffenbagen un debla (Eiſe) klat veelikums: **Vaſnizas un ſkohlas ſinnaſ.**

15. (27.) Januar 1869.

Baſnizas un ſkohſas finnas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena fristiba.

Rahdītājs: Sīnīas. Runna. Pēterburgas Jēsus draudē.

Singer's.

Zehswaines leelskungs J. von Wulff, kam Aisluja, Butschawka, Krauktu-, Birschu-, Kuju- un Sarkana- muischa peederr, ka tehwes par saweem pagasteem gahdajis, laj laudis tiku pee lablahschanas, skaidrakas atsighschanas un gaifmas. Kad preeksch wairahk ne ka 20 gad-deem winna pagasti krohna miltus nemdami leelobs parra-dos bij eeleitruschi, tad leelskungs veepalihdiejis, ka win-na laudis drihsahk no parradeem taptu ahrā. Winsch at-dewis weenu masu muischu ar 200 puhraveetahm areamas semmes us 6 goddeem preeksch krohna parradu deldeschanas. Teem faiinnekeem, kam meschi tuwumā, atwehl-ejis lihdumus libst, tohs art un feht, laj no krohna parradeem warretu istapt ahrā. Preeksch mahju un tiltu buh-weschchanas dewis waijadfigohs kohlus, paskubbinajis fai-niekus us muhra ehku zelschanu, un preeksch tohm dewis steegelus un muhrneekus bes makfas, ta ka Zehswaines pagasta gandrihs us wisseem zelteem muhreti tilti un dauds faiinnekeem it teizamas muhra mahjas. Leelskungs katrä pagasta eezehlis apkahrtgahjejus skohlmeisterus, tohs pats no fewis lohnedams.

Leelskungs 6 gaddus sweschás semmēs bijis, mahjās pahrnahzis, tanni 7. Septemberi semneeku weetneekus no wisseem saweem 7 pagasteem safauzis kohpā. Laudis mihligi apsweizindams, leelskungs tohs ta usrunnajis: „Taggad jums pirmo reis weddu preeskchā žawu wezzako dehlu, — 11 gaddus wezzu sehnu, — kas deenās buhs juhsu kungs un mannu muischu mantineeks. Es no wissas firds wehlohs, ka juhs winnu tāpat mihletu ka manni mibilejuschi, un winnam tāpat ustizzetu ka man us-tizzejuschi. Bit lohti par juhsu labklahjčanu ruhpejobs, to jums atkal gribbu parahdiht zaur to, ko jums par labbu eīmu nodohmajis dartiht:

1) Sennakos gaddos jums reisu reisahm labbibu eñmu paleencijis — pañissam 4500 puhrus. — Wissu ñcho parradu jums atlaischu.

2) Preeljsch buhwejamahm pagasta waldischanas eh-
kahm un skohlahm katram pagastam schleinkoju 8 puhe-
weetas semmes tannis weetäts, kur ar fawu weetneeku
esmu norunnajis un kas jums pa rohku. Ja pagasti pee
schihm mahjahm wehl waatrak semmes gribbetu eetaisht,
ta' labprahf no apkahrtejas semmes tik dauds gribbu pah-
doht,zik pagasti wehlefees un par tik lehtu maksu, ka
juhs ar to buhfit meerä.

3) Schihs ekas no mubra taisamas. Dobschu par
welti preeksch taym ichs waisadfigohs buhw'kohkus un
malku preeksch steegeku dedfinaashanas un tad wehl katram
pagastam 1000 rubulu buhw'kohkus.

4) Preßfisch ſkohlmeiſtern lohnēs tannis 6 pagafia ſkohlaſ dohſchu ifgadda 500 rubuſuš.

5) Prekfsch daktera namma buhwes 5000 rubusuš.

6) Preelsch slimmeeku namma taisishanas 5000 rubl.
7) Preelsch dokteria sahlehm par wissahm 6 draudsehm
ikgadda 250 rubulus.

8) Preeskdy trubkuma zeetejeem schinni knappâ gaddâ
3500 rubulus. Scho noudu laj vagastu waldischanas
teem laudihm isdalla, kam wairahk trubkums.

9) Vaj gan ſchinnis pagastds ta jau no ſen gaddeem eerasta leeta, ka tehwa mahjäſ dehls par ſaimneeku paſlizzis, tad tomehr wehlohs, ka juhſ taggad to labbumu panahktu, ka uſ preekſchu paſchi ſawā dſimtā grunti warretu dſihwoht. Mahjas pahrdohdamſ, nekahroju pehztahs wiſleelakahs mafſas, bet to wiſwairahk wehletohs, ka karts taggadejs mahju rentineeks deenāſ par ſawu mahju pirzeju un grunteeneeku warretu valikt. Tadebb eſmu nolizzis mehrenn mafſu, ta ka pehz mahju ſemmes iſtenas wehrtibas no 100 lihds 150 rubuleem buhs par dahldeſti jamakſa; zaur zaurim rehkinajoht iſnahk dahldeſti wehrtiba 125 rubulus. Bet to labbi finnu, ka arri par ſcho mehrenn tirgu dascham buhs gruhti to waſjadſigo naudas reeſu eemakſabt, kapehz ka ſawu trahjumu iſdewuſchi preekſch lauku pahrlabboſchanas un labbaku ehku buhweſchanas. Tadeht juhs pee ta neſpeeschu, bet wehl vaſaidiſchu kamehr karts to ſeſtu dalku no tahs mafſajamas naudas par dahldeſti buhs eekrahjis. No wiſfas ſirds wehlohs, ka tas, ko jums taggad no wehlejis, jums buhtu par ſwehtibu un ka muhſu ſadſihwe, kas lihds ſchim bijuſe tik jaufa, valiktu jo neſchkiroma un deenāſ tahdpaatte buhtu ſtarv jums un mannu dehlu."

Sanahkuſchée ſemneeki to dſir dedami, ka leelſkungs
tik daudi baggatas dahwanas no ſawas ſchel ligas ſirds
winneem paſneedſa, ar preeka qſſar ahm winnam patei zahs
un pehz eeradduma wiffus pee leelfunga familijas peederi
gohs lohzelius ſehdinaja uſ krehſleem un uſ augſchu zel
dami teem wehleja laimi un labklahſchanu. Wiffus ſa
nahkuſchohs ſemneekus leelſkungs pameeloja pee baggatig
aplahta un kohſchi iſpusch kota galda.

Kursemimē. Leel-Gezawā pehrnajā gaddā dasħi draudjes loħżekli us to fabeedrojus chees grahmati trahjum u eegahdaht. Beedri naudu famesdami, labbu teesu grah-

matu eepirkuschi un katu gaddu nospreestu dattu preeksch ta gribb doht, laj grahmatu krahjumu ta warretu pawai-roht, ka tur ar laiku wiffas derrigas grahmatas Latweeschu wallodā buhtu atrohnomas. Beedriba atvehlejuse arri tahdeem doht grahmatas lassift, kas nespehdami mak-sahf. tanni beedribā newarr eedohtees. Grahmatu krahjumus Kursemme daschā weetā jau reisu reisahm fahkuschi eetaifāht. Tas padohms zehlaks no Latweeschu rakstu (draugu) beedribas. Dasch mahzitajš, skohlmeisteris un zits kahds Latweeschu draugs labbu naudas graffi preeksch grahmatu eepirkuschanas isdewis, laj par lehtu maksu draudses lohzelki tahs warretu lassift. Bet ar tahn bibliotekahm wairahk irr gabjis flitti, ne kā labbi. Laudis, wehl grahmatas glihti un skaidri turreht nesoprasdami, tahs ihſā laikā faplehfsuchi, apkehsijuschi, ta ka tas ar leelu puhlinu eegahdahts grahmatu krahjums ihſā laikā isputtinahts. Aikal zittās weetās mas to lassitaju bijuschi un grahmatas stahwejuschas flappi it nopyuttejuschas. Tik retās weetās grahmatu krahjumi wehl lihds schim laikam labbi pastahwejuschi. Waj no scheem zeenijameem tautas draugeem kahds nebuhtu tik labs, par scho swarriku un derrigu leetu sawus teizamus padohmus Latweeschu Awi-sēs finnamus darriht, laj arri zitti kas bibliotekas turra, jeb kas tahs gribb eegahdaht, no ta warretu mahzitees, kā tahs us to labbalo etaisamas. No wiffas firds par to pateiktum.)

No Baufkas pusses. Man gaddijahs Nowemberā beigās Baufkas aprink nobraukt. Laj gan behdigs notikums manni turp aizinaja, tomehr preeka pilna ilgoschanas mannu firsninu kustinaja, ka nu aikal tohs zellinus eraudsfchu, kur manni mihi wezzaki staigajuschi, ka nu aikal tohs waigu waiga redsefchu, ko sawā firdi nebsaju. Man brauzoht filtajs wehjinsch seemas balto apfeggu gaijā usvulta, un ko es appalsch ta eraudsiju? Sal-lums, kā kohscha sassa wadmallu paspihdeja, un tas bij jaunajs rudsu un kreeschu selmens. Schi dahrga rudenfsehja wiffur kā sallojs maurijsch parahdahs, katra firsninā zerribu un preekus bei mehra leedama. Bet kad es Baufkenecku taggadeju dībwi un labklaahschani eweh-roju, tad wiffi pezzi juschanas spehki, no tahn breefahm drusku paleef stahwoht; jo taldā leela nabadsiba un sag-schana, kahda tur nupat walda, irr pawiffam nepazee-schama. Kur flattees, tur tew ubbags azzis kribt un zits tibri salloksnis wihrs. Satifku orri 2 masus puikus, kas ubbagoja. Tee abbi bij brahlisch, weens septinu un ohts 11 gaddu wezs. 6 werstes tee jau tanni deenā bij nogahjuschi dahrgas maiſites mēkledami, bet tarbinas teem wehl bij tuffschas, neweens kampinsch maiſites tur nebij eekfchā. Ar flapjahm azzihm es ar scheem nabadsineem runnaju un wiffu Baufkenecku smaggu likteni noschelholju.

^{*)} Latweeschu Awijsku veelikumā jau daschkahti par bibliotekahm jeb grahmatu krahjumeem irr innabits. v. pr. Nr. 5. — 7 — um 21 no 1867. gadda. Bet labprahf wehl rakitus ujsemfchu par scho leetu. G. D.

Bet jo smags ahmurs mannu firdi fatreeza, kad man tur stahstija tahs dauds daschadas padarritas sahdsibas. Ak tawu nedfirdetu negantibu! Jo sagli tahs aitinas un soh-stinas, kas waifslai poturretas, dauds weatōs, ka wilki un fleykawi, plehsdamu un laudami, laupijsuchi, un nabaga faimneeze no rihta kuhtinā neko wairahk nau atradduse, ka sawu mihi lohpini galwas un fungus, bet paschi tee jau saglim naggōs. Ak tawu brefmu! Kas fchihis waimanas proht flusfinah! Laj gan zitti Deewam schehl no badda dsichti to darrijuschi, ta arri tahdu netruhst, kas no valaischanahs tahduš welna darbus dhenn. Jo man tahdu pateefu notikumu stahstija: Kahdā mahjā nakti tumfibā sagli pee putnu flakteschanas useeti un istrauzeti, kas haim-neka waiflas sohshim un vihlehm jau galwas bijuschi norahwuschi. Schee sagli bijuschi braukschu un no teem weens wiheretis un ohts feeweetis. Tam wiheretim isde-wees ahtri raggawās eelehkt un isbehgt, bet ta platbilse nokerta un schi bijuse jauna meita. Pee vahrklaujschanas ta patte stahstijuse, ka tas isbehguschaſ saglis schai effoht bruhtgans, un ka schee tahs sobis un vihles us kahsahm zeppetim gribbejuschi nosagt. Ak juhs fahntana bedri! Waj jums nau finnams, ka welns ir neluhgts us juhsu kahsahm jau buhtu nahzis un jums valihdsejis tohs sagtus zeppeschus apriht!

Mihla Kursemme! manna dahrga dīmtene! Laj gan taggad no temis schirkis, tomehr tawas fahyes irr orri mannas fahyes, un tawa dabbiga bilde man arween preeksch azzihm. Man jarauda, kad tawas jumprawas raud un manna firds zeech lihds, kad tawi dehli eet ubbagōs! Daudsreis weentulis gax juhremallu staigadams un us teem kustoscheem fillipellekeem juhras wilneem luuko-damees, es dohmaju us taweem leeolem rudsu un linnu laukeem, kas sawā seedulaizinā, juhrai lihdsigi jauki wilnojahs, bet kas nupat nahwes un mirruschu juhrai lihdsigi bij darriti, kur ta baggatiba nahweta un ta preeziba mirruši. Kursemme! zaur scho smaggu tibksti taws Deewā, — taws dēwēs tew leek atsift, ka winsch arri irr taws Kungs. taws nechmejs! Nelaids schai debbefs ribkstei bes augleem fezzen eet. Nedohdees us negantibu, bet kerrees tam Kungam pee winna labbas rohginas un tizzigā firdi sakki ar ta lehnina Dahwidah wahrdeem: „Labbahk krittisim ta Kunga rohkās; jo winna schehlastiba irr leela!“ Ir es tawas fahyes jisdams un redsedams, ka tawi behr-nini ap tukschu apzirkniti un tukschu galdu rohginas sa-nehuschi pehz maiſites luhsahs, lihds ar to lehnina Dahwidu tam Kungam manna firdi gribbu spehleht un dseedah:

Es gauschi azzis pazellu
Un winnus kalmus uskattu,
No surenas tas valihgs nahks,
Kas Kursemme drihs pestiht sahks,

Tahs affaras, kā leetus lihst,
Tas firsninas no badda wiht,

Tahs Ziōn's meitas raud un dubz,
No fawa Tehwa maises lihds.
Ak steidsees, baggats Deweis, drīhs
Un atneff svehtibū nūms lihds.
Issteep' jel Tānu elkonī
Un schehlo atkal Kursemmi!

Fr. Mehkon.

R u n n a ,

ko Ruhjenes mahzitajs irr fazzijis Waltenburgn jaunā teefas-namnā 5. Dezemberi 1868 pehz tam, kad Mass-Sallazes mahzitajs to bija eesvehtijis.*)

"Gita tanni meestā, kas juhſu preefchā!" tà muhſu Kungs un Pestitajs isgahjuschas Altventes svehtdeenas Ewangelijsmā irr fazzijis us diwi no fawem mahzekteem. Pa diweem wiſch arri muhs abbus, mannu mihiu amma-ta beedru Mass-Sallazes mahzitaju un manni. Ruhjenes mahzitaju pee jums mihiem Waltenbergescheem irr suhtijis. Jo laj tas pulks no jums, kas pee mannas draudses peederr mass irr pret to pulku, kas pee Mass-Sallazes draudses peedert, pee mannas draudses peederr kahdi 20 un wairahk un pee Mass-Sallazes draudses kahdi 140 un wairahk fai'mneki, tomehto tas dwehſelu pulks, kas no jums mannim uslizzehts tāpat arri nau mass, un wiſsi, kas mannā Waltenbergu muſchias dālla peedsimmuſchi, tur nau palikluschi, bet irr isplattijuschees par wiſſu pagastu un par wiſahm mahjahm, ka retti kahds nams pee jums buhs, kur tahdi nedſihwo, ko es kristijis, kam es rohkas esmu uslizziſ un irr labbaki ar wiſneem palizzis, kam es grehku peedohſchanu ne-esmu fluddinajis, ko ne-esmu meelojis ar Jesus meeſahm un affin ihm, ko ne-esmu laulajis un kam ne-esmu paglabbajis tehwus un mahtes, brahlus un mahſas, feewas un behrnuſ, raddus un draugus, kaiminus un pasihstamus, ar kam es nebuhtu preezajeeſ preeku- un behdajees behdu-lakā. Buhſchu gan jums wiſſeem tahds gans, ka balsi juhs pasihstat. Tatschu es jums pateigu, ka juhs manni fawā meicha gallā ne-effat peemirsuschi, bet arri tà ka fawu mahzitaju aizina-juschi, laj ſeho juhſu jaunu teefas-namnu polihſu eesvehtijt. Jo jaukas irr tahs kahjas to wehſtneſchu, kas meeru daudſina un us Jerusalemi fakka: tows Kungs irr Neuhnisch. Altahzeet pawalneeki, pats Neuhnisch pee jums nahk, tee ſen zerreti preeki jau rahditees nu fahk. Jaukas irr tahs kahjas to wehſtneſchu, kad winni ar ween-nu wahrdū fakkoht ſtahw us teem kalneem un tizzibu neſſ un paſluddina. Bet jaukas arri irr us teem kalneem tahs kahjas to wehſtneſchu, kas kaudibm taisnibu neſſ. Taisniba un mihiſtiba irr arri Jesus mahzekli, ko wiſch pa diweem ſuhta pee teem zilvekeem, un ka tee abbi mahzekli muhſu Altventes Ewangelijsmā weens pret oħtru nezehlaħs lepnibā un eenaidibā, bet mihiſgi un fa-

derrigi weens ar oħtru kohpā ſtaigaja pa to jellu, ko tas Kungs wiſneem bija rahdijis, tà arri taisniba un tizziba weena oħtrai irr lihds, weena laj oħtrai rohku fneeds un valihds. "Ta tizziba doħd taisnibu, kas nahk zaur Kristus finnu; darbs ween newedd pee Deewinu, tas nederrigs preefch wiſna. Bet abbeem waijag kohpā buht, — tapehż kas gribb pee Deewa kluht, laj tizz un dħiħwo taifni." Tas Deewis, kas irr fazzijis, ka tas pirmajis bauslis irr fħis: "Deewu mihielh no wiſſas fids, prahha un dweħfeles," tas arri irr fazzijis, ka tas oħris: "tew buhs fawu tuwaku mihielh, ka few paſchu" tam irr lihds. Arri tas augsta preeferis wezzā derribā to "Uhrim" tāpat ka to "Tuhmim" weenā galbinā us fawahm kruhtihm neſſa, tas irr to gaif chumu ar fawu tizzibu un to taisnibu par ſiħmi, ka ta tizziba tai Deewa fidi tilpat tuwu zik ta taisniba. Kad mehs mahzitaji jums fohgeem eelch Israëla tahs garrigas mantas doħdam, kahda leela lecta fħi, ka mehs no jums tahs laizigas mantas dabujam, kas tai meefai preefch usturreħchanas irr waijadfigas. Ka mehs bes juhſu laizigahm, tà juhs bes muhſu garrigahm mantahm un dħawħanahm newarrat peetikt. Un ka mehs mahzitaji fawem waldineekem ka appakſchneeki, tà turvrett iħxa jħażi waldineekem ka mahzekli mums mahzitajeem laj effam pallaufi. Mehs weens oħram lihdsi effam, mehs garrigi un meefi wal-dineeki, tà ka meefi un dweħfele irr weens. Bet teem garrigeem un laizigeem waldineekem fawā ſtarpa nau tas pats goħds un tas pats spēkhs, bet ka zits spohschums faulei un zits spohschums meħnesim un zits spohschums swaigsnitehm, tāpat arri weens waldineeks irr augħstahs us oħtru. Tee wiſaugħtaki waldineeki eelch garrigahm leetahm effam mehs juhſu ganni un mahzitaji. Jo us mums un ne us zitteem tas Kungs irr puhtis fawā augħ-ħamzelħanahs deeninā un irr fazzijis: "nemmat to svehtu Garu. Kam juhs tohs greħkus wiſ ſemmes paturrefeat, teem arri debbesiſ ū greħki tihs paturreti, un kam juhs wiſ ſemmes tohs greħkus peedohfeat, teem ū arri debbesiſ buhs peedohti." Gan tas rakks fakka, tur waix nau wiħrs nedf feewa, nedf augħts nedf mass, nedf kungs nedf appakſchneeks. Bet tas pats rakks arri fakka: doħdeet iſkram, kas tam nahlaħs, goħds kam goħds un pallaufiħħana, kam pallaufiħħana un biħjaſħħana, kam biħjaſħħana peederr un tapehż mums arri irr nodohħi muhſu mihi ħolmeisteri un basnigas wehrminderi, laj winni mums par aziħm un auſiħm, par roħlahm un kahjahm pałiktu, laj mehs ar wahrdū fakkoht Jesus wahdā par wiſneem waldoħt. Un ka mehs mahzitaji tee pirmi waldineeki effam, kas mehs waldam eelch garrigahm, tà arri muhſu leelikungi tee pirmi waldineeki irr, kas walda eelch laizigahm leetahm. Jo Deewis tas Kungs wiſneem preefch wiſſeem zittein preefch ſemmi un loidis irr dewis, un winni preefch drīhs 700 gaddeem muhſu ſemmei neſſa to tizzibu un to taisnibu. Jo pirms ne

* Laj gan zeen. Ruhjenes mahzitaja vadobhs wiſſur neħżeet kohpā ar mannu padobmu, tal tomeht labprati fħo runnu esmu lizzis nodru-fah, jo daxx labi un fwarriġs padobhs tur arri eelchā. G.B.

ka winni bija nahkuschi, tumſiba apſedſa to ſemmi un krehſliba tohs laudis un ikkatra rohla bija pret iſkarlu un teem ſtiprakeem ween' bija taisniba.^{*)} Tahs taisnibas kohpſchanu wanni paturreja pei ſewiſ, bet tahs tizzibas kohpſchana tikka nōwhelela teem mahzitajeem. Ta tas notikla ka ilguſ, dauds ſintus gaddus diwejadi waldineeki ween' bija eekſch Widſemmos, prohti tee mahzitaji, kaſ waldiſa eekſch garrigahm un tee leelitungi, kaſ waldiſa eekſch laizigahm leetahm, un ſchee leelitungi bija ſtipri, tiſpat ſtipri zil tahs kruhſchubrunnas no dſelſes, ko tee walkaſa, bet tiſ ſtipri wiani tak nau bijuſchi, zil Mohſus, un tomehr Mohſus weens pats newarreja waldiht par teem laudihm, un Deews wianam pawehleja no gohdigeem wiſreem tuhſtobſchneekus, ſint-un deſmitneekus eezeſt par palihgeem. Un kam muſ ſeezneku wehl waijaga! Tas mahzektis nau augtahks ka winna mahzitajs. Kad wiſch irr, ka winna mahzitajs, tad wiſch irr pilnigs. Pats tas Peſtitajſ bes palihgeem newarreja peetik un ſewim mahzektis irr iſmeklejts. Tapehz arri ta taisniba un ta tizzib a eekſch Widſemmos bija wabja, kamehr leelitungi un mahzitaji bes palihgeem waldiſa, bet taisniba un tizzib a irfahkuſi wairotees un ſtiprinatees no ta laika, kamehr kungeem te eſa ſwihti un pagasta waldineeki, un mahzitajeem wehrminderi un ſkohlmeiſteri irr zelti par palihgeem un beedreem. Bet ka tee mahzitaji aplam darritu un dſilli grehkotu un paſtarā deenā to newarreto aſbildinaht preeſch Deewa ſohdakrehſla, ja eefahktu atrautees no ſawahm draudſehm un tahs dwehſeles taggad wairs negribetu kohpt, tapehz ka winneem tiſ dauds baſnizas wehrminderi un ſkohlmeiſteri, tapat arri buhru ar teem leeleem kungeem, ja winni, paſtaramees us ſaweeem beedreem un palihgeem, paſchi wairs negribetu ſinnaht un gahdaht par ſaweeem laudihm. Nebihſtaatees no teem, kaſ to meefu nokauj, bet bihſtaatees no teem, kaſ muhſu meeſu un dwehſeli warr ſomaitaht elle. Un ſchee eenaidneeki irr muhſu launias dohmias, kaſ muhſu zilvekuſ kahrdina uſ ſlinkofſchanu un kuhtribu un padohſees mihiſtumā. Kad mehſ ſawus eekſchligus eenaidneekus buhſim uſwarrejuſchi un tee tehwi buhſu atgreesuſches pee teem behrneem, un tee behrni pee teem tehweem, un abbi kohpā pee ta Kunga, tad arri muhſu abrigi eenaidneeki muſ ſwairrehs par ſkahdi buht. Winni gan irr atnahkuſchi muhſu gubſtih un nokaut, bet winni, muhſu taisnibu un tizzib uſredſedomi, muſ ſa Gefsaw ſehlabam ſtittib aſ kaku, muhſ buſchohſ un muſ ſakal valiks par drangeem, ka winni eefahkuſmuhſu draugi irr bijuſchi. Mihli Waltenbergeechi! juhs ſewim ſchē jauku teefas-nammu effat

^{*)} Arri vebz Steemeruſatolu brunneneeku atnahkuſchanas wehl tumiba un krehſliba jo ilgi apſedſa to ſemmi, un teem ſtiprakeem wehl ilgi vebz ta arri ween' bij taisniba.

ustaifſijufſchi. Ja juhs to effat uſtaifſijufſchi lepnibas deht un tiſ ween gribbeet parabdiſt, ka juhs tiſ vat jaukas eklas ſewim warrat uſtaifſiht, zil juhju fungi un ka jums fungi pawiſham wairs newaijago, ta juhs buhſeet paugſtinajufſches lihdi debbeſihm un tapſeet paſemmoti lihdi ellei. Bet gohds Deewam ar pateizibu. Tahdas lepnas dohmas juhju ſirdiſ nau. Juhs ſawu teefas-nammu effat uſtaifſijufſchi wiſdu ſtarv ſawas baſnizas un ſawa leelitunga muſchias, par ſuhmi, ka juhs ar ſawu teefas-nammu nedj no ſawas baſnizas un tizzibas, nedj no ſawas taisnibas un no ſaweeem lihdi ſchodeen jums bijuſcheem teefas-kohpejeem un leelitungeem gribbat ſchirtees. Juhs ſchē tai taisnibai weetu effat uſtaifſijufſchi, ka ta taisniba jo labbaki par jums laj waldu; un ka juhs ar ſchē namma jaukumu to taisnibu no ahrenes effat puſchkojuſchi, ta juhs nu arri eekſchligi to gribbat puſchkoht ar jo taiſneem ſpreedumeem un ar jo taisnu teefaschanu.

Schahdu juhſu ſwehtu ſohliſchanu un apnemſchanu laj Deews tas Kungs pats ſwehtu un wiſch ſchō nammu buhſ ſwehtijis.

Swehtu tad ak Kungs ſchō jaunu teefas-nammu, ka taisniba no wiana iſeet ka bruhlgans no ſawa kamabara wiſſeem, ſewiſchki nabageem, atraitnehm un bahriſeem gahdahrt taisnibu. Laj taisniba un tizzib a tewim un twai peſtiſchanai papreekſchu eet atraiſiht tawu draudiſi no wiſſa launa, ka tawa draudſe tewim eet preeſchā un paſkal teekams tu winau buhſi eeweddīs ihſtenā debbeſchligā Jeruſalemē, kur neweens wairs par muſ ſewaldu, tapehz ka mehſ paſchi par ſewi waldu, un neweens wairs muhſ nemahzihs, tapehz ka mehſ wiſſi buhſim mahziti. Kur nebuhs wairs nekahda faule, nekahds mehnēſi un nekahdas ſwaiſnes, tapehz ka Tu pats buhſi muhſu taisniba un buhſi muhſu faule, mehnēſi un ſwaiſnes muhſchigi! Amen!

Pehterburgas Jefus draudiſe
dſimmuſchī: Indrikkis Alekſander, fullaina Ernesta Schmiedenbergs dehls; Otto, fullaina Pehtera Leepin d.; Pehteris, atl. bundjeneeka Jeħkaba Maſkan d.; Emilie Karline Marie, biffeneeka Zahna Spolweter m.

uſſaukti: Ahdams Kreiſlop no Jaun-Sallazes Widſemmē ar to atraiſti Anna Rips no Oħſolmuſchias (Paulsgnade) Kurſemmē; Kahrlis Bergfeld, billetneeks, no Jaun-Seffawas Kurſ. ar to meitū Juhele Buſch no Behrmuſchias Kurſ.; Pehteris Anderſohn, billetn. no Westenes Widſ. ar to meitū Edda Lahwiken no Pianuſemmes.

aiſmiggiuſchī: Jannis Sarria ſald., 24 g. w.; Kahrlis Blanberg ſkribweris, 36 g. w.; Johann Čhrimai 3½ g. w.; Elisabeth Jeger 11 g. w.; Indrikkis Schneider 6 g. w.; Engel Jeger 6 g. w.; Mahrta Lohs, ſald., 24 g. w.; Pehteris Osse, ſald., 21 g. w.; Lisette Jankovski 2 g. w.; Siimon Brenz 2 mehn. w.; Mikkelis Kristin, ſald., 23 g. w.; Jurris Kristap, atl. unteroff. no Kurſ., 61 g. w.; Pehteris Zipp, ſald., 23 g. w.; Tohms Keseļen, ſald., 24 g. w.